

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 204/18

Λουξεμβούργο, 17 Δεκεμβρίου 2018

Διάταξη του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-619/18 R
Επιτροπή κατά Πολωνίας

Η Πολωνία πρέπει να αναστείλει αμέσως την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων σχετικά με τη μείωση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησεως των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου

Οι πραγματικοί και νομικοί ισχυρισμοί που προέβαλε η Επιτροπή δικαιολογούν τη λήψη προσωρινών μέτρων

Στις 3 Απριλίου 2018, τέθηκε σε ισχύ ο νέος πολωνικός νόμος περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Βάσει του νόμου αυτού, το όριο της ηλικίας συνταξιοδότησεως των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου μειώθηκε στα 65 έτη. Το νέο όριο ηλικίας εφαρμόζεται από της ημερομηνίας της θέσεως σε ισχύ του νόμου, καταλαμβάνοντας και τους δικαστές που είχαν διορισθεί στο εν λόγω δικαστήριο πριν από την ημερομηνία αυτή. Η παράταση της ενεργού δικαστικής υπηρεσίας των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου πέραν της ηλικίας των 65 ετών είναι δυνατή, πλην όμως προϋποθέτει την υποβολή δηλώσεως περί της επιθυμίας των δικαστών να εξακολουθήσουν να ασκούν τα καθήκοντά τους και την υποβολή πιστοποιητικού με το οποίο να βεβαιώνεται ότι η κατάσταση της υγείας τους καθιστά δυνατή την άσκηση των καθηκόντων, καθώς και τη συγκατάθεση του Προέδρου της Δημοκρατίας της Πολωνίας. Προκειμένου να λάβει την απόφαση αυτή, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Πολωνίας δεν δεσμεύεται από κανένα κριτήριο, η δε συγκεκριμένη απόφαση δεν υπόκειται σε κανέναν δικαστικό έλεγχο.

Επομένως, κατά τον νόμο, οι δικαστές οι οποίοι υπηρετούν στο Ανώτατο Δικαστήριο και έχουν συμπληρώσει το 65ο έτος ηλικίας πριν από την ημερομηνία της θέσεως σε ισχύ του νόμου αυτού ή, το αργότερο, έως τις 3 Ιουλίου 2018 έπρεπε να συνταξιοδοτηθούν στις 4 Ιουλίου 2018, εκτός και αν είχαν υποβάλει, έως και τις 3 Μαΐου 2018, την ως άνω δήλωση και το σχετικό πιστοποιητικό και εφόσον ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Πολωνίας είχε εγκρίνει την παράταση της θητείας τους στο Ανώτατο Δικαστήριο¹.

Η Επιτροπή άσκησε, στις 2 Οκτωβρίου 2018, προσφυγή λόγω παραβάσεως ενώπιον του Δικαστηρίου². Η Επιτροπή εκτιμά ότι η Πολωνία παρέβη το δίκαιο της Ένωσης³, αφενός, μειώνοντας το όριο της ηλικίας συνταξιοδότησεως και εφαρμόζοντάς το στους δικαστές που διορίστηκαν στο Ανώτατο Δικαστήριο έως τις 3 Απριλίου 2018, και, αφετέρου, παρέχοντας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας της Πολωνίας τη διακριτική ευχέρεια να παρατείνει την ενεργό δικαστική υπηρεσία των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

¹ Όσον αφορά τους δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου που θα συμπληρώσουν το 65ο έτος της ηλικίας μεταξύ της 4ης Ιουλίου 2018 και της 3ης Απριλίου 2019, αυτοί συνταξιοδοτούνται στις 3 Απριλίου 2019, εκτός και αν υποβάλουν, πριν από τις 3 Απριλίου 2019, τη δήλωση και το πιστοποιητικό που απαιτούνται και εφόσον ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Πολωνίας εγκρίνει την παράταση της θητείας τους στο Ανώτατο Δικαστήριο. Όσον αφορά τους δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου οι οποίοι διορίστηκαν σε αυτό πριν από τις 3 Απριλίου 2018 και οι οποίοι θα συμπληρώσουν το 65ο έτος της ηλικίας τους μετά τις 3 Απριλίου 2019, ενδεχόμενη παράταση της ενεργού δικαστικής υπηρεσίας των δικαστών αυτών πέραν του 65ου έτους υπόκειται στο γενικό νομικό καθεστώς, συγκεκριμένα δε στην υποβολή δηλώσεως και πιστοποιητικού και στην παροχή εγκρίσεως εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας της Πολωνίας. (Ανακοινωθέν Τύπου 159/18)

² Υπόθεση [C-619/18](#).

³ Το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ και το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εν αναμονή της αποφάσεως του Δικαστηρίου, η Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο, στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, να υποχρεώσει την Πολωνία⁴ να λάβει τα εξής προσωρινά μέτρα: 1) να αναστείλει την εφαρμογή των εθνικών διατάξεων περί μειώσεως του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησεως των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου· 2) να λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου οι δικαστές του Ανωτάτου Δικαστηρίου τους οποίους αφορούν οι επίμαχες διατάξεις να έχουν τη δυνατότητα να ασκούν τα καθήκοντά τους στην ίδια θέση, απολαύοντας ταυτόχρονα του ιδίου καθεστώτος και των ιδίων δικαιωμάτων και συνθηκών απασχολήσεως όπως και πριν από τη θέση σε ισχύ του νόμου περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου· 3) να απέχει από τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου που θα έχει ως σκοπό τον διορισμό δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο αντί των δικαστών του Ανωτάτου Δικαστηρίου τους οποίους αφορούν οι διατάξεις αυτές, καθώς και οποιουδήποτε μέτρου που θα έχει ως σκοπό τον διορισμό του νέου πρώτου προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή τον καθορισμό του προσώπου το οποίο θα επιφορτισθεί με την ευθύνη να προϊσταται του Ανωτάτου Δικαστηρίου αντί του πρώτου προέδρου του έως τον διορισμό του νέου πρώτου προέδρου· 4) να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή, το αργότερο ένα μήνα μετά την κοινοποίηση της διατάξεως του Δικαστηρίου, εν συνεχεία δε καθ' έκαστο μήνα, όλα τα μέτρα τα οποία θα έχει λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως προς τη διάταξη αυτή.

Με διάταξη της 19ης Οκτωβρίου 2018, η Αντιπρόεδρος του Δικαστηρίου δέχθηκε προσωρινά όλα τα ως άνω αιτήματα μέχρι να εκδοθεί η διάταξη με την οποία θα περατωθεί η διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων⁵.

Με τη σημερινή διάταξή του, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τα προσωρινά μέτρα μπορούν να διαταχθούν από τον δικαστή των ασφαλιστικών μέτρων μόνον 1) εφόσον αποδειχθεί ότι η λήψη τους δικαιολογείται εκ πρώτης όψεως βάσει των προβαλλομένων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών (*fumus boni juris*) και 2) εφόσον τα μέτρα αυτά είναι επείγοντος χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι είναι αναγκαίο να διαταχθούν και να παραγάγουν τα αποτελέσματά τους πριν από την έκδοση της αποφάσεως επί της κυρίας δίκης, προκειμένου να αποτραπεί σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία των συμφερόντων της Ένωσης, η οποία εκπροσωπείται από την Επιτροπή. Ο δικαστής των ασφαλιστικών μέτρων προβαίνει επίσης, κατά περίπτωση, στη στάθμιση των εμπλεκόμενων συμφερόντων.

Πρώτον, όσον αφορά την προϋπόθεση περί της συνδρομής *fumus boni juris*, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η προϋπόθεση αυτή πληρούται εφόσον ένας τουλάχιστον από τους λόγους που προβάλλει ο αιτών τη λήψη προσωρινών μέτρων διάδικος προς στήριξη της κύριας προσφυγής του δεν στερείται, εκ πρώτης όψεως, σοβαρού ερείσματος. Εν προκειμένω, τα επιχειρήματα που προβάλλει η Επιτροπή δεν στερούνται εκ πρώτης όψεως σοβαρού ερείσματος και, επομένως, δεν μπορεί να αποκλεισθεί ότι οι επίμαχες εθνικές διατάξεις αντιβαίνουν στις αρχές της ισοβιότητας των δικαστών και της δικαστικής ανεξαρτησίας και ότι, κατά συνέπεια, συνιστούν παράβαση της υποχρεώσεως που υπέχει η Πολωνία να διασφαλίζει την παροχή αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης.

Δεύτερον, όσον αφορά την προϋπόθεση περί επείγοντος χαρακτήρα, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι σκοπός της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων είναι η διασφάλιση της πλήρους αποτελεσματικότητας της μελλοντικής οριστικής αποφάσεως, προκειμένου να αποφεύγονται τα κενά στην έννομη προστασία που παρέχει το Δικαστήριο. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού, ο επείγων χαρακτήρας πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με την ανάγκη εκδόσεως προσωρινής αποφάσεως, προκειμένου να αποτραπεί η πρόκληση σοβαρής και ανεπανόρθωτης ζημίας στον διάδικο που ζητεί την προσωρινή προστασία. Εν προκειμένω, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ενδεχόμενη εφαρμογή των επίμαχων εθνικών διατάξεων μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου επί της προσφυγής λόγω παραβάσεως που άσκησε η Επιτροπή (στο εξής: οριστική απόφαση), μπορεί να προκαλέσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία ως προς την έννομη τάξη της Ένωσης. Κατά το Δικαστήριο, η ανεξαρτησία των εθνικών δικαστηρίων είναι ουσιώδης για την εύρυθμη λειτουργία του μηχανισμού της προδικαστικής παραπομπής. Έχει επίσης καθοριστική σημασία στο πλαίσιο των μέτρων της Ένωσης στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και ποινικές υποθέσεις, τα οποία στηρίζονται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη των κρατών μελών όσον

⁴ Η οποία υποστηρίζεται από την Ουγγαρία.

⁵ Βλ. Ανακοινωθέν Τύπου αριθ. [159/18](#).

αφορά τα αντίστοιχα δικαστικά συστήματά τους. Κατά συνέπεια, το ενδεχόμενο, λόγω της εφαρμογής των επίμαχων εθνικών διατάξεων, να μη διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του Ανωτάτου Δικαστηρίου έως την έκδοση της οριστικής αποφάσεως δύναται να προκαλέσει σοβαρή ζημία ως προς την έννομη τάξη της Ένωσης και, ως εκ τούτου, ως προς τα δικαιώματα που παρέχονται στους πολίτες βάσει του δικαίου της Ένωσης, καθώς και τις αξίες, κατά το άρθρο 2 ΣΕΕ⁶, στις οποίες βασίζεται η Ένωση αυτή, ιδίως δε εκείνη του κράτους δικαίου. Επιπλέον, λόγω του κύρους των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου έναντι των κατώτερων εθνικών δικαστηρίων, το ενδεχόμενο, σε περίπτωση εφαρμογής των επίμαχων εθνικών διατάξεων, να μη διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του δικαστηρίου αυτού έως την έκδοση της οριστικής αποφάσεως δύναται να θέσει σε κίνδυνο την εμπιστοσύνη των κρατών μελών και των δικαστηρίων τους στο πολωνικό δικαστικό σύστημα και, κατά συνέπεια, στην εκ μέρους του εν λόγω κράτους μέλους τήρηση της αρχής του κράτους δικαίου. Πράγματι, το ενδεχόμενο, λόγω της εφαρμογής των επίμαχων εθνικών διατάξεων, να μη διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του Ανωτάτου Δικαστηρίου έως την έκδοση της οριστικής αποφάσεως θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τα κράτη μέλη να αρνούνται την αναγνώριση ή την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων που εκδίδουν τα πολωνικά δικαστήρια, κάτι που θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία όσον αφορά το δίκαιο της Ένωσης. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο κρίνει ότι η Επιτροπή απέδειξε ότι, σε περίπτωση μη λήψεως των προσωρινών μέτρων που ζητεί, η εφαρμογή των επίμαχων εθνικών διατάξεων έως την έκδοση της οριστικής αποφάσεως δύναται να προκαλέσει σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία από απόψεως του δικαίου της Ένωσης. Κατά συνέπεια, το Δικαστήριο κρίνει ότι αποδείχθηκε ο επείγων χαρακτήρας των προσωρινών μέτρων που ζήτησε η Επιτροπή.

Τρίτον, το Δικαστήριο εξετάζει αν η στάθμιση των συμφερόντων συνηγορεί υπέρ της λήψεως προσωρινών μέτρων. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι το γενικό συμφέρον της Ένωσης στην εύρυθμη λειτουργία της έννομης τάξεως της διατρέχει τον κίνδυνο να θιγεί κατά τρόπο σοβαρό και ανεπανόρθωτο, εν αναμονή της οριστικής αποφάσεως, αν δεν διαταχθούν τα προσωρινά μέτρα που ζήτησε η Επιτροπή και εν συνεχεία η κύρια προσφυγή γίνει δεκτή. Αντιθέτως, το συμφέρον της Πολωνίας στην εύρυθμη λειτουργία του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν δύναται να θιγεί κατά τέτοιο τρόπο σε περίπτωση κατά την οποία ληφθούν τα προσωρινά μέτρα που ζήτησε η Επιτροπή, πλην όμως, εν συνεχεία, απορριφθεί η προσφυγή, δεδομένου ότι η λήψη αυτή προσωρινών μέτρων έχει αποκλειστικώς ως αποτέλεσμα τη διατήρηση, για περιορισμένο χρονικό διάστημα, της εφαρμογής του νομικού καθεστώτος που ίσχυε πριν από την έκδοση του νόμου περί του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο κρίνει ότι η στάθμιση των εμπλεκόμενων συμφερόντων συνηγορεί υπέρ της λήψεως των προσωρινών μέτρων που ζήτησε η Επιτροπή.

Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο **δέχεται την αίτηση προσωρινών μέτρων που υπέβαλε η Επιτροπή.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Το Δικαστήριο θα εκδώσει αργότερα την οριστική του απόφαση επί της ουσίας της υποθέσεως αυτής. Η διάταξη περί προσωρινών μέτρων δεν προδικάζει την έκβαση της κύριας δίκης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοινώσεως στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της διατάξεως δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

⁶ Η διάταξη αυτή προβλέπει μεταξύ άλλων ότι η Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου, καθώς και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες.